

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Vidéken: Egy hóra. I kor. Egy hóra. I kor. 50 fill. Negyedévre 3 " Negyedévre 4 " 50 "		Felelős szerkesztő: Dr. HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRONOVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piac-utca 49. szám.
---	--	--	--

Hol a hatóság?

Debrecen, július 26.

Szigoru gondal öröklik felettünk minden tekintetben a földi gondviselés helyi képviselője. Ha két napig nem jelentkezik az új lakásunkról, ha elkurjantjuk magunkat, vagy ha a villamos kalauznak a gorombaságok fejében megmondjuk a véleményünket, megjelenik ez a földi gondviselés és ugynevezett kihágási büntetéssel figyelmeztet, hogy térjünk a jó utra.

Ezt a szorgalmasan örökdő földi gondviselést keressük most és nem találjuk, amikor e gondviselésbe akarunk kapaszkodni mint a fuldoklók a szalmaszálba. Mert mi is fuldoklunk, de nem a vízben, hanem a portól, a szeméttől és sok minden egyébtől, amelynek létezéséért ezt a földi gondviselést kell áldanunk.

Napok óta rekkenő hőség, a velőt kiszáritó forróság kinozza azokat, akiknek nem jutott ki az a szerencse, hogy kies szép házáuk bercei közt vagy a külföld kedves fürdőiben mosolygóják az itthon maradtak hírből hallott kánikulai szenvedéseit. Ezeknek a kevésbé szerencséseknek ebben a borzalmas időben is itt kell futkosniuk a kövezeten vagy végigbukdácsolni a ház- és csatornaépítések akadályain és átugrálni a hat méter mély árkokon. Ezeknek nem jutott ki a fürdőzés menyországát érő boldogsága, hanem ezen a nyáron is, ebben a kánikulában is verejtékes kinlódással, fáradtsággal kell előteremteniök a hátralékos adó-

filléreket s azokat a koronákat, amelyekért hasonló nagyságu hus és csontdarabkákat adnak nekünk a jószívű mészárosok vagy dőghus-kolbászt egy-egy derék hentes.

És ebben a rettenetes időben Debrecen város utcáin siető embereknek arcába csapódik a por és szemét. És sehol, soha egy vízzel öntözött terület.

Mintha a nagy melegben kiveszett volna minden kötelesség a polgárok érdekeiről való gondoskodás iránt. Vagy van-e hát egy olyan hatósága a városnak, amelynek gondoskodni kellene és gondoskodik is a polgárokról, akik belepustulhatnak ebbe a porba és szemébe, amely ellepi Debrecen utcáit. Olyan képet nyújtanak ezek az utcák, mint egy elhagyott régi szemétdomb. Ha egy magánházaiban a rendőrség olyan piszkos állapotokat találna, amilyenek Debrecen utcáin uralkodnak, már régen és erősen megbüntették volna az illető háztulajdonosokat. Az utcák és terek pedig ellepve piszokkal és szeméttel, porral. A legszegényebb háztulajdonosokat is kényszerítik, hogy házaik előtt felocsolják a gyalogjárót, a város hatósága pedig a mostani rettenetes időben megelégszik azzal, hogy olesó pénzen vállalkozót tart, aki végig dőcögött egy-két vizes kocsit a főutcán és az abból kicseppenő néhány liter vízzel elvégzi a láthatatlan öntözést.

A lakosság pedig szenved a portól napközben, amikor a kenyérkereső foglalkozás üzi az utcán, szenved este, ha a Simonyi- vagy Péterfia-utcán át a Nagyerdőbe igyekeznek abban a reményben, hogy ott pormen-

tes levegőt szivhat. Milyen csalódás! Por van mindenütt és pedig óriási por. Szürke felhők emelkednek föl az utcák portengeréből olyan tömegben, hogy az utca egyik oldaláról át nem lehet látni a másik oldalra. Reggel és napközben pedig megjelennek az utcákon szegény munkásemberek s kezeikben seprőkkel a fel nem locsolt földön utca-seprés címén szétszórják a szél összefujta szemetet és olyan port csapnak, hogy nem látszanak ki a rettenetes portömegből.

Öntözés pedig, az nincs. Néha, délben, vagy korán reggel, mondjuk hat órakor végigdöcög egy öntöző kocsinak csufolt vizeztartó s az utca porába ejt egy-egy szem vizet, aminek nyomán magasra csap föl a por és a lovak és a kocsi által felkavart porral együtt befedi a kocsit is, a kocsist is, lovakat is.

A város tanácsa takarékoskodni akart ezzel a locsolással. És rosszul alkalmazott takarékoskodásának átkos, türethetetlen következményeit a polgárságnak kell meg-szenvednie. Itt nem takarékosagra, hanem öntözésre van szükség. És ha tiszter kell locsolni, locsoltassanak tiszter, ha az nem elég, minden félórában, ha a vállalkozó ezt nem tudja megtenni, tegye meg a város. De meg kell tenni.

Mert különben a polgárság, a portól, piszoktól, rekkenő hőségtől szenvedő, kinlódó polgárság méltán és haraggal kérdezheti, hogy hol van hát a földi gondviselés, hol a város hatóságai, amelyeknek gondoskodnia kellene róluk. Hol a rendőrség, amelynek kötelessége rászoritani mindenkit arra, még

Éjszaka a korzón.

Irta: Balassa Emil.

Mikor üres lett a hosszú, széles korzó és lassan bealkonyodott, akkor két ijedt arcú, furcsa kis leány sompolygott elő a bokrokból. A karosszékek fölött még ottan szállt a délutáni asszonyok parfümjé, az alacsony Dunán szétfektettek a kompok és a délutáni, leányos kacagások itt libegő emlékei bántották, keserítették azt a két kis leány, aki most leszökött ide, hogy elbujjék az esti árnyakkal benépesített, nagyöblű karosszékek közé. A szomszédos kávéházból ide szállt a zene és a leányok — az egyik pupos, csunya, a másik nagyon piros, egészséges és szép — összebujtak és sugdolóztak.

A szép: Nehéz volt ideszökni. A papáék vendégségben vannak. A Marinak adtam öt krajcárt, hogy ne szóljon a mamának. — A gouvernante alszik.

A csunya: Nekem mindent szabad. A papáék itt ülnek a kávéházban. Azt mondtam, hogy lejövök ide egy kicsit sétálni. Itt voltál délután?

A szép: Igen. Itt volt a széleskalapos is. Udvarolt a nőknek. Én csak néztem őt.

A csunya: Miért nézted?

A szép: Mert utálok! Nagyon szeretik a nők. Azt mondják, hogy szép fiú. — Azért utálok.

A csunya: Én szeretem.

A szép: Nem fog feleségül venni.

A csunya: Hiszen nem is ismer.

A szép: Nem az a baj. Csak az, hogy ő szép, te pedig pupos vagy. Most már lejövök ide mindennap a korzóra, hogy ötlet lássam.

A csunya: Megszerzed nekem?

A szép: Igen. Megismerkedem vele és beszélni fogok neki rólad. Mennyi hozományod is van neked?

A csunya: Tizenötezer.

A szép: Forint?

A csunya: Forint! De a mama megtoldja, ha kell. Mert most ő sokat keres. De a múlt héten nagyon megijedt. Agyonlőtte magát egy önkéntes, aki szintén tartozott a papának. — De a váltót a család kifizette.

A szép: A széleskalapot is így kellene megfogni. Sok pénzt adni neki kölcsön, azután kényszeríteni, hogy elvegyen.

A csunya: Az nem lehet. Én szerelmet akarok.

A szép: Az nincs! Hiszen látom. Minden délután udvarol a tennispályán a széke asszonynak. Aztán idejön és belemosolyog annak a piszeorru leánynak az arcába és szerelmet vall neki. Aztán hazamegy vacsorázni és vacsora után elmegy egy nőhöz, aki a városház mögött lakik. Én már éredklődtem. — Ő már nem tud szerelmes lenni.

A csunya: Pedig nekem hamar kell. — Én tizenhét éves vagyok, csak kevesebbnek látszom, mert pupos vagyok és kicsi. Éjjel mindig vizes a homlokom és fáj a hátam. Nem is lennék sokáig a felesége.

A szép: Meg kellene alkudni vele. Két évre!

A csunya (szomorúan): Többre!

A szép (szigorúan): Többre nem lehet! —

A csunya: Miért nem?

A szép: Mert nem lehet! (Nagyon elszántan.) Hát megmondom! Aztán én leszek a felesége!

A csunya: Mikor?

A szép: Ha te meghaltál.

(Hallgatnak. A csunya arra gondol, hogy ilyen nagy szerelemben két év is több, mint semmi.)

A szép: (Most már nagyon bátor lett és tovább mondja.) A nevelőnő is ezt tanácsolta. Előbb téged, aztán engem.

A csunya: Hát elmondtad neki a titkot? —

A szép: Elmondtam!

A csunya: Hát én nem bánom! (Sírni kezd.)

A szép: Ne bőgjél! Hiszen már ő is beleegezett.

A csunya: Ki?

A szép: A széleskalapos!

A csunya: Hát te már beszéltél vele?

A szép: Igen! Megismerkedtünk. Teg-

a váost is, hogy ne tartson betegség fészkeket az utcán, bacillus telepeket a köztörzsolom helyein.

A rendkívüli nyár, amelynek borzalmaival el kell viselni, kötelességévé teszi a városi hatóságoknak, hogy még rendkívüli gondoskodással is enyhítsék ezeket a borzalmakat. Már pedig igazán a legenyhébb követelés az, hogy locsoltassa az utcákat a városi hatóság. Ha nincs víz, teremtsenek rá módot, hogy legyen. A város a sok-sok ezer korona mellett elbirja még azt is, ha éppen csak a locsolás céljára kutat furatnának.

De úgy érezzük, minden panaszkodás hiábavaló, mert hiszen keserves panaszok nélkül is látniok kell azoknak, akiket illet, hogy itt segítségre és pedig gyors segítségre van szükség. A kötelességek teljesítésében nincs nyári szünet, ami elintézendő, azt el kell intézni. A locsolás kérdését pedig el kell intézni, még pedig azonnal, nem a nyaralás után. Mert az utcák öntözésének kérdése nem luxuskérdés, hanem most, ebben az időben különösen nagy egészségügyi kérdés, amelyért áldozatot hozni nemcsak szabad és kell, de muszáj.

Vajjon lesz-e, aki meghallja a közönség panaszát, mert eddig úgy tapasztaltuk, hogy nem volt, aki meglássa a szenvedéseket. — Hát van-e városi tanács, van-e rendőrség?

— **A katonai büntető perrendtartás.** — Fővárosi tudósítónk jelenti: A képviselőház véderőbizottsága Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök, Székely Ferenc igazságügyi és Házai Samu honvédelmi miniszter részvételével tartott ülésén kezdte meg a katonai büntető perrendtartási javaslatok tárgyalását, amelyeket az igazságügyi bizottság a múlt héten letárgyalta és változatlanul elfogadott. Az igazságügyi miniszterium részéről Töry Gusztáv államtitkár és Császár Károly foglalmazó, a honvédelmi miniszterium részéről Karátson Lajos államtitkár, Papp Kálmán tábornok-hadbíró, Gerő Gyula ezredes hadbíró, és Császár Viktor százados-hadbíró vettek részt az ülésen, amelyet Tallián Béla elnök vezetett. Khuen-Héderváry Károly gróf, Székely Ferenc igazságügyminiszter felszólalása után a bizottság többsége a javaslatot általánosságban elfogadta. A részletes tárgyalást délután öt órakor kezdték meg.

nap egyedül mentem haza és találkoztam vele. Nevettem rá és erre ő megszólított. Elmondta neki mindent. Ő mosolygott és beleegyezett. Neked van tizenötezer és nekem tizenkétezer. Ez összesen huszonhét-ezer. Ő azt mondta, hogy ennyi elég. Ha nem lehet egyszerre, akkor két részletben szerzi meg.

A csunya: Nem baj!

A szép: Én most elutazom nyaralni. Ti addig intézzétek el magatok közt az első részletet.

A csunya: És ha ő mégsem akarja? — Akkor a szeretője leszek!

A szép (nevet): Az nem lehet. Mert te azért leszel előbb a felesége, hogy én a szeretője lehessenek. Azt hiszem, ebbe beleegyezel. Hiszen te ugyanis meghalsz. Neked mindegy lesz az. Aztán maj elvesz engem.

(A fák között megjelenik a nevelőnő. „De kérem, kisasszony, nem szabad megszökni! Mit szólna a mama, ha megtudná?” A két leány a nevelőnővel megindul az éjszakában. A pupos a kávéház felé megy. A szép leány és a nevelőnő az ellenkező irányban. A pupos egy kicsit sir. Meglát a holdfénynél a földön egy délutánról otfeledezt selyemszallagot. Valakinek a válláról eshetett le. Szomoruan meg rugja és megy a kávéház felé. Ott szól a zene.)

Komédia és újra csak komédia.

A képviselőház ülése.

Névszerint szavaztak tovább. Az ellenzék elszavazta az ülést s a szabadságidőt kérők rendületlenül adták be a kérvényüket, amelyeknek tárgyalásakor ott volt az elnök kezében az a bizonyos husz aláírtos névszerinti szavazást kérő iv. Az ellenzék közben viccel az ülésteremben és a folyosón, furdik a dunai uszodában és mit törődik vele, hogy odahaza most verejtékes munkával izzad a paraszt a mezőn s hogy az ellenzéki képviselő ur birtokán leszakította a cséplőgépet az egyik parasztnak a kezét, a másiknak lábát. Fő a technika, a munka, a kötelesség semmi s a józan, becsületes hazafiság követelő szava nem jut el az obstrukciós lármával teli ellenzéki fülekbe.

Kabós Ferenc alelnök 10 óra után nyitja meg az ülést.

Jelenti, hogy Csermák Ernő, Herczeg Sándor, Sümei Vilmos és Vertán Endre néhány heti szabadságot kérnek.

Justh János indítványozza, hogy a szabadságkéréseket egyenkint tárgyalják.

Elnök jelenti, hogy husznál több aláírással ellátott kérvény névszerinti szavazást kívánnak. Elrendeli a névszerinti való szavazást.

Tő percnyi szünet után megtörténik a névszerinti szavazás Csermák Ernő kérelmére, melyet a Ház többsége elvet.

Elnök jelenti, hogy husznál több képviselő névszerinti szavazást kíván Herczeg Sándor szabadságkérelmére.

Öt perc szünet után a megejtett névszerinti való szavazás alapján a Ház elvetette Herczeg Sándor szabadságidő kérelmét.

Elnök jelenti, hogy husznál több képviselő Sümei Vilmos és Vertán Endre szabadságkérelmére való szavazást holnap kívánja megtartani. Jelenti továbbá, hogy a régi interpellációkhoz a következő újabbak járultak:

Abrahám Dezső interpellációja az általános beszerzési ügyében.

Abrahám Dezső interpellációja Hidra Imre letartóztatása ügyében.

Haller Istváné a 6. gyalogezred erőszakos menetelese tárgyában.

A Ház az interpellációkra egy óra után tér át.

Sorra következik Benedek János és Pap Zoltán tegnapi mára halasztott szabadságkérelmére a névszerinti szavazás.

Elnök elrendeli a névszerinti szavazást Benedek János szabadság kérésén.

Szünet után a megejtett szavazás alapján —

Berzeviczy Albert elnök kijelenti, hogy a Ház többsége elvetette a kérést.

Öt perc szünet után Berzeviczy Albert, ki időközben az elnöklést átvette, újból megnyitja az ülést.

Következett a névszerinti szavazás Pap Zoltán szabadságidő iránti kérelme tárgyában.

A Ház ezen kérelem teljesítését is 95 szótöbbséggel megtagadta.

A holnapi ülés napirendjének megállapítása után a Ház áttér az interpellációkra.

Jaczkó Pál kifogásolja, hogy a boszniai Takarékpénztár, mely tudvalevőleg közös intézmény és így kellene, hogy a paritás elve érvényesüljön, a magyar ügyfeleihez is német feliratu és nyelvű leveleket intéz. — Sürgős intézkedést kér.

Benedek János Volafka Nándor orosz menekült kiadatása tárgyában interpellálta a belügyminisztert.

Székely Ferenc igazságügyminiszter válaszolt az interpellációra.

A miniszter válaszát a Ház tudomásul vette.

Egry Béla a bányászok társulása és a

bányatörvény revíziója érdekében interpellál.

Kiadták a miniszternek, mire az ülés 2 órakor véget ért.

81 korona 91 fillér.

Emelik az adókat.

Az adókiadó bizottságok működésének idejét most állapította meg a pénzügyi igazgatóság, amely az adójavaslatokról készített lajstromokat már kitévette közszemlére az adóügyosztályánál.

Ezek a lajstromok az adókiadó bizottságok javaslatairól szomorú és fenyegető dolgokat jeleznek. Jelzik pedig azt, hogy e pénzügyi igazgatóság nagy mértékben emelni akarja a III. osztályu kereseti adók összegét. Ez pedig az amugy sem fényes helyzetben levő iparosokat és kereskedőket sújtja, mert újabb nehéz terheket ró rájuk. És pedig aránytalanul nagyobb terheket, mint tavaly. Ma még pontosan meg sem lehet állapítani a nagy különbözetet, de az bizonyos, hogy egy-egy adótétel száz százaléknál is nagyobb emelkedést javasol a pénzügyigazgatóság.

Legjobban mutatja ez óriási és indokolatlan emelkedés nagyságát a tavalyi III. osztályu kereseti adó összegét, a javasolt összegekkel. Tavaly 6657 adótétel volt, a melyben összesen 379337 korona 85 fillért vetettek ki. Vagyis egy adótételre 50 korona esett.

1911. évi III. osztályu adókiadó bizottság javaslatai szerint a kiadni javasolt adóösszeg 352834 korona 52 fillér s az adótételek száma 4303. Vagyis egy tételre 81 korona 99 fillér jut. Ehez azután meg kell jegyezni még, hogy ez adóösszegekben nincs benne a földbérlok óriási adóösszege, aminek beállítása esetén ez arányt mutató szám emelkedik.

A kereskedők és iparosok tehát, akiknek léteüket fenyegeti ez az adójavaslat, számolhatnak azzal, hogy adójukat nagy összeggel fogják emelni, hacsak a bizottság a valóságban és a helyzetnek mérlegelésével le nem szállítja.

Érthetetlen, hogy a pénzügyigazgatóság ez emelkedés okát miben látja, mert hiszen a beállott általános drágaság, a nagyob lakás és üzlethérek nem a kereskedelem és ipar helyzetének javulását, hanem azt mutatják, hogy a megélhetési viszonyok rosszabbodtak meg.

A harmadik osztályu kereseti adó alá tartozó tárgyak tulajdonosai és az adót fizető kereskedők és iparosok helyesen teszik, ha adaikkal felszerelve, megjelennek személyesen az adókiadó bizottságoknál bebizonyítani, hogy az adóemelés létekeiket veszélyeztetni. Az adókiadó bizottságok különben, amelyeknek tagjai a debreceni helyi viszonyokat ismerő emberek, kétségtelenül be fogják látni, hogy a javaslatban tervezett adóemelés lehetetlen. Nemcsak az egyes kereskedők és iparosok, de maga a kereskedelem és ipar szenvednének ezzel az emeléssel, amely különösen az iparosságot nyomorítaná meg. Tudvalevő ugyanis, hogy a debreceni ipar az utolsó időkben alig fejlődött, stagnált s egy ilyen adóemelés csak visszavetné e kis fejlődésében is.

— **Az argentinai hus a minisztertanács.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Otlík államtitkár, aki tegnap tért haza a bécsi tanácskozásokról, az osztrák kormánytól az argentinai husbehozatalra vonatkozó tárgyalásáról ma terjesztette be jelentését Serényi gróf földművelésügyi miniszternek, aki szabadságát megszakítva ma tért haza s a jelentést a minisztertanács elé terjeszti. Jó helyről szerzett információja a „Zeit”-nek arról értesít, hogy az osztrák kormány óhaját csak az esetben teljesítik, ha a magyar mezőgazdaság megszerzi a legteljesebb rekompenzációt. A magyar kormány erről az állásfoglalásáról tudomással bír. A magyar kormány nincs abban a helyzetben, hogy az argentinai husbehozatal előmozdítsa, de nem emelne akadályt az ellen, ha a balkán behozatal kontingense föl-

emeltetnék. Mindenesetre e tárgyban is értekezni kellene a magyar agráriusokkal, akik most épp úgy, mint ezelőtt, energikusan protestáltak.

A debreceni mulatók.

Megjegyzések a városfejlesztéshez.

Régóta hangzó jogos és mal napig orvosulatlanul hagyott panasz az érdekeltek részéről az, hogy a városban szétszórtan, többnyire a várost határoló utcákon, de egészen a városban is szép számmal levő éjjeli mulatóhelyek miatt az ezek körüli városrészek nem fejlődnek s ma is ugyanabban az állapotban vannak, melyben voltak 10—15 évvel ezelőtt. Ezzel szemben örvendetes ténykörülményként konstatálható az, hogy a többi részei ugyancsak kivesszik a részüket a gyors előrehaladás és modern fejlődés szép munkájából s tulás nélkül mondhatni, hogy a szemünk előtt különösen az utóbbi három év óta megindult fejlődés valóban amerikai méreteket ölt. Hiszen szinte máról-holnapra gombaszámra emelkednek a szebbnél-szebb modern paloták, még egy pár évi munka és előttünk egy paradicsom fog állani a régi romok helyén. Avagy nem a pezsgő, igazi városi élet jele-e a síri egymásutánban keletkező közgazdasági: ipari, kereskedelmi vállalatok, pénz- és egyéb intézetek, kulturális létesítmények és nem alaposak-e a kilátásaink arra, hogy mintegy mindezek betetőzéseül mi hozzuk el a pálmát az egyetemért versengő városok elől s ezzel teljesebbé meg a mindnyájunk által hön óhajtott végcél: a Nagy-Debrecen kiépítése, amelyet jövőbe látó szemmel kitünő hajduképviselőnk és írónk: Rákosi Viktor megjósolt.

(A mulatók és az ifjuság.)

A haladást rombolásnak kell megelőznie. Örvendetes dolog, midőn mindenfelé a régi házak közt véghezvitt rombolás ötlük a szemünkbe, mert éppen ez a záloga annak, hogy ott új, hatalmas városi élet kezdődik. Csak a mulatóhelyek körüli városrészekben nem látjuk az építő állványokat. Mi ennek az oka, hogy lehetne ezen segíteni? Ezek azon kérdések, melyek feleletet várnak és amelyekre ezuttal ráakarunk mutatni.

Az ok kézenfekvő és ez: A mulatóhelyek közelsége. Ezt bővebben felesleges fejtegetni olvasóink előtt, éppen ezért ezuttal csak egy pár momentumra akarunk rámutatni, amelyek eléggé jellemzik e mindinkább tarthatatlanabbá váló viszonyokat, amelyeknek megértéséhez kulcsul szolgálnak.

Ilyen elsősorban mindkét nembeli ifjuságra való demoralizáló hatása. — Tessék meggondolni, hogy milyen demoralizáló hatással van a fejletlen, még minden, de legfőképpen a titkos dolgok iránt érdeklődő, az ilyenek után mohó vágygálgató gyermek felfogásra az ilyen mulatóhely közelségének a tudata. Mert hisz óhatatlan attól, hogy valahogy, már akár játszótársaitól, vagy bárkitől, akár egész véletlenül, meg ne tudja a valót, hogy mik ezek a helyek, milyen célt szolgálnak stb. És minél érthetlenebb, titkoszerűbb előttük a dolog, annál inkább igyekszik a valót megtudni, természetesen emberi ösztönéhez: a furfanghoz folyamodik s nem nyugszik mindaddig, míg célját el nem érte. A valóban megtudása aztán rettenetes pusztító hatása az ő szent, naiv idealizmusukra.

(Nem fejlődhetik a város.)

És mit eredményez mindez? A szülők, nem akarva gyermekeiket kész veszedelemnek kitenni, kerülnek e részeket, lehetőleg innen távol vesznek ki lakást. Tudvalevő dolog, hogy jobb módu, előkelőbb uri család ilyen utcába, ilyen utca környékére nem

költözik. De nem költözik közepes vagyoni viszonyok között élő polgárcsalád sem. Így aztán, mivel éppen a jobb anyagi viszonyok között levő családok, amelyek tehát több házbért képesek fizetni, kerülnek e helyeket, hiába építene a tulajdonos modern, szép lakásokat, mert ugyan mit érne vele, ha üresen kellene tartani. Csak nem bolond, hogy pénzt ilyen inaktív vállalkozásba verje. És ha megtekintjük e helyeket, azt képzeljük, hogy egy rossz faluban vagyunk és nem egy 100 ezer lakosu nagy városban. — Mert a düledező, ronda viskók határozottan ilyen jellegű kölcsönöznek a város e részeinek. Így aztán ezeket a helyeket a legszegényebb néposztály lakja, no meg, valljuk meg, itt huzzák meg magukat az u. n. kétes ekzisztenciák is. S épen azért, mivel a mulatóhelyek körülveszik a várost, a körülöttük tanyázó csirkefogók, mintegy gyűrű, övezik körül a várost s tartják örökös veszedelemben a polgárok testi és vagyoni biztonságát. De még a tisztességes szegény emberek gyermekei is ki vannak téve az örökös mételeyezésnek s fogékony lelkiük a nagyobb példáján buzdulva, akaratlanul is könnyen hajlik a bünre, ezért van az, hogy a gyermekbíróóságok elé kerülő gyermekvándlottak ugyszólván kivétel nélkül e városrészekből kerülnek ki. Oly szociális baj ez, amelynek orvoslása tovább halasztást nem tűrhet, mert a baj továbbfajulása széles néprétegek degenerálódását vonná maga után. A modern város és társadalompolitika pedig éppen ennek a megakadályozása teszi egyik főcélját. Miért kelljen a szegény ember gyermekét megmételeyezni csak azért, mert a sors szeszélyeitől szegény szülők gyermekeinek születvén, kénytelen ilyen környezetben élni. Hisz mindez el volna kerülhető azáltal, hogy a szennyet, mely egy ilyen nagy városban felgyülemlik, egy helyre halmozniák össze, egy helyre lokalizálnák e ragályt, ez erkölcsi mételeyt s az így keresztülvitt izolálás által a fertőzés széleskörben való elterjedésének könnyen utját állnának.

Említettük már fentebb, hogy városépítési szempontból is mily káros dolog az, hogy a mulatók a szélrózsa minden irányában szétszórtan működnek. Ahány a mulatóhely, annyi az elmaradott utca. Elegendő csak az Erzsébet, Nyugoti, Veres és Hadházi-utcák és környékeik elmaradottságára hivatkoznunk, bizonyára mindenki egyet ért velünk abban, hogy éppen ezek a helyek a legcsunyább részei a városnak.

(Az Erzsébet-utca átka.)

Most csak az Erzsébet-utca sorsát vizsgáljuk. Egyenes, széles utca a vasút mellett. Már maga a hely, ahol fekszik, gyorsabb fejlődésre predestinálja. S mit látunk? Azt, hogy ezt a szép széles utcát rossz vityilók csufítják el. Nem képes fejlődni, mert fejlődésében megbénítják a benne és környékén levő mulatóhelyek, zugkávéházak és korcsmák. Tudjuk azt, hogy lakosai már régóta, több ízben kérték e mulatók kitélepítését, de mindannyiszor sikertelenül, mert egy láthatatlan kéz mindannyiszor nyakát szegte jogos kérésüknek. Pedig ez a városrész rohamosan fejlődne és szépnülne. Emeletes házakat emeltetnének a tulajdonosok, de nem mernek építkezni mindaddig, míg kérelmük elutasítatik. Hisz biztos bukás koronázná siker helyett vállalkozásukat.

Az Erzsébet-utcahoz hasonlít az egész állomás környéke. Ennek tulajdonítható, hogy városunkról a más városbelieknek épen nem rózsásak a véleményük. És ezen nem is csodálkozhatunk. Igazán furcsán érezheti magát az idegen utas, midőn utja a városba mindjárt ázsiai állapotokra emlékeztető utcák mellett vezet el. Pedig egy város szépségének a megítélésénél nagyon sokat tesz az első benyomás.

Ez semmiesetre sem helyes várospolitika. És hogy e tekintetben igazunk van, igazolt

bennünket a közelmúlt még élénk emlékezetben levő eseménye, amidőn legutóbb, amikor az Emkének internátus felállítása iránti kérelmét tárgyalta a közgyűlés, ennek tagjai közül sokan, igen helyesen, csupán azért elneveztek az internátusnak a Petőfi-téren való felépítését, mivel ez a hely körül van véve, valósággal körül van hálózva erkölcsstelen tanyákkal s így semmiesetre sem lehet ilyen ifjusági intézményt itt létesíteni, amely hely-nél pedig, ha már keresztülítetett volna e mulatóhelyek már többször sürgetett kitélepítése, ideálisabb, alkalmasabb helyet keresve sem lelhetnének az internátus céljaira főképen a központhoz való közelsége miatt.

(Nincs ipari, kereskedelmi élet.)

Rá kell még mutatnunk arra is, hogy közgazdasági szempontból is mily hátrányos a mulatóhelyeknek szétszóródása. Nem fejlődhetvén a városrész, természetes dolog, hogy ilyen helyen pezsgő közgazdasági, ipari- és kereskedelmi élet sem alakulhat ki. Nem alakulhat ki pedig azért, mert nincs meg erre nézve az előfeltétel: az eleven városi élet léte. Hát van-e e városrészekben csak egy nagyobb kereskedés, ipari vállalat, egyetlen pénzintézet, biztosító társaság? Sainos, ilyenek nincsenek és e kérdés megoldása előtt ilyenek alakulására még csak halvány reményünk sem lehet.

(Nincs orvosi felügyelet.)

Szintén elsőrendű vitális érdeke a város közönségének a mulatókra kiterjedő jó egészségi ellenőrzés. Vajjon gyakorolhatja-e ezt megfelelően az amugy is kevés számú hatóságos orvos roppant elfoglaltsága mellett? — Ugyebár nem! És hogy ez így van, arra nézve szomorú tanuságul szolgálhatnak az egészségügyi statisztika idevonatkozó részeinek, laikusoknak száraz, de gondolkodó fő előtt nagyon is érdekes, kedvezőtlen adatai. Mennyivel inkább könnyebbé és intenzívebbé válna az orvos munkája akkor, ha ezek a mulatók nem szétszórva, hanem egy helyütt lennének. Ez különben anyagi szempontból is előnyös lenne mert kevesebbe kerülne az ellenőrzés.

Azt hisszük, hogy a fentiekben sikerült ki mutatnunk a kitélepítés, illetőleg összpontosítás szükségességét, most tehát térjünk át annak a kérdésnek a taglalására, hogy hogyan és mimódon volna ez keresztülvihető.

(Legyen mulatóváros.)

Legnehezebb mindenesetre a hely megválasztása. Mindenesetre olyan helyet kell választani, amely legkevésbé van hivatva a jövőbeni fejlődésre s így legkevésbé kevés kárral fog járni a mulatóknak arra a helyre való kitélepítése. Legalkalmasabb volna talán e célra a város keleti része. Figyelemmel kell lenni továbbá a hely megválasztásánál minden esetre arra, hogy ott a közelben iskolák, kulturális célt szolgáló intézmények, általában közintézmények ne legyenek. Ez olv elsőrendű szükséglet, amelyet figyelmen kívül hagyani nem lehet. A kivétel a helyet illetőleg kétféleképpen is történhetne. Vagy a városban, vagy a városon kívül lehetni létesíteni a mulatótelepet. A városban való létesítés esetén modern kivitel volna az, hogy egy vagy két Block rendszerű direkt e célra épített és berendezett óriási házat emelnének s itt nyernének elhelyezést a mulatók. Attól nem kell félni, hogy vállalkozók nem akadnának a terv kivételére. Ennek a kivitele mindössze az által akadályoztatik, hogy ez esetben több mulatótulajdonostól meg kellene vonni az engedélyt, ami azonban ő rájuk volna csak kellemetlen, mert eddigi épen nem tisztességes kenyérkeresetüket esetleg tisztességgel cserélnék fel. Sokkal könnyebb kiviteli módzat lenne az, hogy mondjuk a mostani mulatók számát véve alapul, ennek megfelelő számmal létesítsék az új mulatókat. A másik módzat az lenne, hogy a városon kívül ugyan, de a városhoz közel létesítsék egy mulatótelepet, jobban mondva kis mulatóvárost. Ezt lehetne parkszerűen

Harisnyát,

kesztyűt, csipkét, csipkeszövetet és a legdivatosabb ruhadíszeket legolcsóbban egyedül csak a budapesti Csipkeáruház

a budapesti Csipkeáruház
Kizárólag alkalmi vevők. — Na-
szerezhetők be. — Ponton, szolid kiszolgálás.
fiók üzletében, Sas-u. 4. pontja érkeznek ujdonságok.

lyen kottage rendszerben felépített pavillonokkal felépíteni. Ez volna a leghelyesebb megoldás.

(Erélyes intézkedést!)

E tervek kivihetlensége mellett bizonyára a legtöbben a távolságot hozzák fel. — Ez igaz, de egyéb hátránya nincs is. Ha már most e kis kényelmetlenséggel szembe állítjuk a mutatkozó előnyöket, akkor meg kell ezek sokasága előtt még a legmaradibb gondolkozásu koponyának is hajolnia. Hisz a kitelepítés által egész városrészek jutnának szabad lélekzethez s indulnának fejlődésnek. Szembetűnő eredménye azonnal mutatkozna a város szépitése terén, nemkülönben rendészeti-, — egészségügyi-, gazdasági-, kulturális- és szociális téren. Mindezek oly súlyos érvek a kitelepítés és összpontosítás mellett, amelyek szembeállítva az egyetlen hátránnyal, feltétlenül a kitelepítés és összpontosítás javára billentik le a mérleget.

Mindezeket figyelembe véve kötelessége a város vezetőségének végre-valahára komolyan foglalkozni a kérdéssel és odahatni, hogy a már sokszor felvetett óhaja a város lakosága egy tekintélyes részének immár teljesebbé menjen. Merész kezekkel kell benyulni ebbe a darázs fészekbe, mert a további halogatás kész veszedelem. Nem lehet a város vezetőségének az a politikája, hogy az összesség érdekei, amely érdekek a város vitális érdekei is, néhány erkölcsstelen kenyérből táplálkozó alak kedvéért továbbra is háttérbe szorítottassanak. A segítségnek ugyan már rég meg kellett volna érkeznie, de ha ez, sajnos, eddigelé nem történt meg, úgy a közmondás szavait tartjuk szemünk előtt: „jobb későn, mint soha!”

pk.

Negyvenkét fok Celsius.

Oriási hőség mindenütt.

Szenvedő, hőségtől kinzott emberek járnak Debrecen poros, piszkos utcáit. Az a rendkívüli hőség, amelylyel az idei nyár jött, szinte fullasztó, perzselő forrósággal beteggé teszi az embereket. A város nem locsoltat, eső pedig nem esik s kilátás sincs arra, hogy a közel jövőben eső legyen.

Debrecenben ma a hőmérő az árnyékban 34, a napon 42 Celsiusot mutatott.

Meteorológiai jelentések szerint Debrecenben, mint sikvidéki városban még nagyobb a meleg, mint a magasabb helyeken fekvő városokban s ugyancsak e jelentések mondják, hogy a hőség még néhány fokkal emelkedni fog.

A külföldön észlelt hőségről a következő táviratok számolnak be:

Félegyháza, július 26. Tegnap délben a Celsius hőmérő napon 40 fokot mutatott, míg árnyékban 37 fok volt a meleg. Negyvenhét nap óta egy csepp eső sem esett, ami miatt a kapásnövények legnagyobb része elszáradt. A kár igen nagy.

Poprád, július 26. Ma itt a hőség elviselhetetlenné vált. A hőmérő árnyékban 35 fok Celsiusot mutat.

Bécs, július 26. Az éjszaka elviselhetetlen forróság gyötörte a várost. A lakosság egy része az éjszakát a szabadban töltötte, százazrek tanyáztak a parkokban, utcákon és udvarokon, ahol éjszakai fekhelyeket állítottak föl. —

Reichenhall, július 26. Gradinger Emil müncheni tábornok, aki családjával Reichenhallban nyaral, tegnap délután kirándult a hegyek közé. A nagy hőségtől elájult s mire ráakadtak, napszúrás következtében meghalt.

Erfurt, július 26. A rekkenő hőségtől tegnapi kigyulladt a Hunald-féle email-gyár. Az egész gyártelep leégett és 150 munkást el kellett bocsátani. Meg van állapítva, hogy a gyár

épület tetőzetén támadt a tűz a nagy forróságtól.

London, július 26. Huszonöt nap óta tikkasztó hőség után tegnap este megeredt az eső. —

Katonazene.

*

Amerikai hőségben olvadozó és nyugat-ázsiai portengerben fulladozó városunkat tegnap este megzavarta aléltóságában a katonazene.

Mintha a föld indult volna meg, úgy se-reglettek elő az emberek s tódultak a banda után. Az emeleti ablakokban pörére vetkőzött emberek szívták magukba a zene hullámain, a kávéházi terraszokon ágaskodtak az emberek s úgy lelkesültek.

A banda körül feketés, porral fedett embertömeg gyűrűzött. Öregek, akiknek lelki szeme előtt megújodott a múlt, amikor még nemcsak rekkenő nyári álomkép volt itt a katonazene. És ifjak, akik itt nőttek fel, de csak a képeskönyvek fedelén kirakatokban láttak eddig katonabandát.

Az emberek elfeledték a meleget, a port s a szivük a nagydob ütemére dobogott. Igazi katonazene! Ugy hatott, mint mikor az emberevők között svédgyujtót gyújt a művelt idegen. Mert, hogy mégsem olyan semmisség az a katonabanda, azt ilyenkor látjuk, amikor megjelenik a láthatáron.

Más, kulturvárosok verejtékes áldozatot hoznak, hogy legalább rezesbanda hasznuk legyen a katonásdíból; Debreczenből elvitték az ezredtörzset a bandával együtt s azóta, évek óta hiába kilincseltek illetékes köreink a banda visszahelyezése érdekében.

Hogy gyilkos meleg van: arról elvégre senki sem tehet; hogy fuldoklunk, nem látunk a portól; emiatt senki sem mozdítja meg a füleit. És még mi álmodunk katonazenéről. — Még mi merünk álmainkban egy kis katonazenevel könnyíteni a nyár tenger szenvedésén.

Amint tegnap este végigparádéztak a városban hangos zeneszóval, amint baktatott a kis fehér ponyva a nagydobbal: olyan volt, — mint egy dajkamese.

Pedig tiszta valóság volt: a helyben állomásozó honvédelmszolgálat mulatságot rendeztek s erre az alkalomra a katonai lojalitás révén leutazott a budapesti I. honvédelmi vezred zenekara. S ha már itt voltak, bejárták a várost zenés szerenáddal, sőt a Bika udvarán hangversenyt is adtak.

Az altisztek kimulatják magukat a banda szó mellett, aztán elmegy tőlünk a katonazene.

S mikor elutaztak, akkor lesz igazán a szereplésükből — dajkamese. (Z. I.)

IRODALOM.

Ács Éva.

(A fővárosi sajtó Vándor Iván könyvéről.)

Vándor Ivánnak, a kitűnő debreczeni írónak „Ács Éva és egyéb történetek” címen megjelent legújabb kötetét a fővárosi sajtó a legnagyobb elismeréssel fogadta. A sok dícsérő kritika közül itt adjuk a Pesti Hírlap bírálatát:

Vándor Iván ez újabb novellakötetében mutatkozik be, mintha új utat akarna törni írói tehetségének. Nemcsak nagyobb méretű feladatokra vállalkozik, mint első kötetében, hanem mesethémáinak megválasztásában is merészebb, kísérletezőbb, mondhatnók általa-

nosabb irányzatú. Ennél az írónőnél (Vándor Iván tudvalevőleg egy írónőnek álneve) éppen nem meglepő változás. Előre lehetett látni, — hogy oly eleven írói szelleme abból a vidékies keretből, amelybe előbbi kis beszélveinek alakját helyezte, mihamar új és tágasabb horizontok felé fog szárnyalni.

Ez az újabb kötete három apró történet mellett egy nagyobb, szinte regényszámba mérő elbeszélést is nyújt, amely a kötet című is szolgál. Nehéz volna megmondani, mi e regény hősnőjének, Ács Évának teljes tartalma. Az alaknak alighanem sok köze van szerzőjének belső világához. Ebbe fektette bele egyéni világfelfogását, talán ambícióját és álmát is. A gyors, folyamatos mesélés, amely magyarázás nélkül fejt ki a váltakozó eseményeket, szinte észrevehetetlenné teszi első látásra azt, hogy a modern időnek és társadalomnak minő nagyméretű perspektívái vannak a műben megrajzolva. Az átlagos olvasó aféle excentrikus női regénynek vélheti. Igazi tartalma azonban az az új önálló női egyéniség, aki sorsának és hivatásának ura, a női hatalomnak új típusa, ahogy korunknak roppant szellemi átalakulásából szemünk előtt megszületni látjuk E női genie telítve, formálva és háttérbe a huszadik század merész eszméi által, bizonyos távoli vonatkozásban modern feminista irányzat termékének is lehetne mondani, noha nyoma sincs benne a feminista agitáció ismeretes közéleti követeléseinek. Ez az ultramodern és rendkívüli női pályafutás a legérdekesebb elmentéteken halad át. Ebben látjuk züllött falusi tanítómaster leányát nyers falusi környezetben és holdvilágos idillel, naiv ábrándozással a mágnaskastély ifju ura iránt. Ahogy innét, szerelmi csalódással szívében a fővárosba kerül a színésznői hivatásban kibontakozik a hősnőnek minden uralkodó tehetsége és a körülötte rajzó nagyvilágban megismerkedünk a fővárosi társadalom néhány jellemzetes alakjával. A rákövetkező hosszabb külföldi szereplés és a vele szerzett világhír az a teljes piedesztál, amelyen a zseniális művésznek képében a jövő asszonyának representált alakja emelkedik fel előttünk. Ebben a gazdag fejlődésben alakul ki a hősnőnek szubtilis szerelmi felfogása, amely a nekivaló szerelmi boldogságot csak az átfinomult és kiművelt lelkek együttérzésében, a felsőbb szellemi közösségben tudja megtalálni. Ezért utasítja vissza a faluról való első és a csalódás után is titkon sokáig őrzött szerelmét, az ifju mágnást, amikor neki mint világhírű művésznek kezét fel ajánlja és férjeül az ifju ambiciózus drámaíróválasztja, aki az ő számára írja a hősnői szerepeket.

Ezeknél a végső fejleményeknél a kritikusabb szemű olvasónak már rá kell jönnie, hogy ez a különben eseményekkel, alakokkal, színekkel mozgalmasan tarkított elbeszélés alapjában problema-regény, irányzatossá mű, amely a modern nemi életre, általában a férfi és nő közötti viszonyra nézve a szellemi rokonságot és az intellektuális vonzódást hirdeti az új világosságnak. Hogy a női eszmepropaganda éppen egy modern nagy színésznő alakjában van személyesítve, bizonyára nem az étellel megegyező vonás. És mesterségesen konstruált alaknak tűnetheti is föl a hősnő. Ács Évát. De megértjük, hogy a polgári keresete szerint önálló és amellet hódítóan hatalmas női egyéniség kifejtésére a szerzőnő mai társadalmi berendezkedésünk mellett alig is találhatott más milieut, mint a színpadok világát. Érdeme azonban a miénk, hogy a benne rejlő probléma érdekessége nem nyomja az elbeszélésnek közvetlen érdekességét, és realiztikus érdekességét. A hősnő kissé elméleti problémája körül az életvalóság színeiben lüktetnek és csillognak a változatos társadalmi rajzok. Áthuzódik ezeken a szünetési arisztokrácia gögijének és a demokratikus munka önértetének ellentéte is, de az előkelő mérséklet finom körvonalaival. Ami a legkedvesebb, ez a reális tartalom még ott is, ahol a külföldi élet keretében van foglalva, törzsokevényes magyar hangjával, levegőjével, típusaival egyaránt. A külföldi talajra áthelyezve ezek az ismerős magyar, részben specifikus budapesti alakok olyan szimbolikus értelmet is látszanak kifejezni, miként hat a magyar lelkekre a nyugati magasabb kultúrája.

A kötet három kis novelláin kívül megtaláljuk a szerzőnek ismert bélyegét: az éles észleleteket és a lelkes, könnyed, mégis lezárt előadást. Ki kell emelni ezek közül a „Két asszony” címűt. Meleg, megható kép a tragikus mélységekből, de főleg szentimentalizmus nélkül, csak emberi szépségében megfestve. (me—).

Döghusok a hentesüzletben.

A botrány és a rendőrség.

Általános fölháborodást keltett az a vizsgálás, amelyről tegnap a *Debreceni Független Újság* rántotta le leplet. Megirtuk tegnap ugyanis, hogy *Böszörményi Mihály* sertéskereskedő és hentesiparos döghust árusított s elhullott sertéseinek husát feldolgozva a husipari termékeket a közfogyasztás céljára bocsátotta.

A közönség, amely a hust olyan horribilis drága pénzen szerzi meg, természetesen a legnagyobb fölháborodással fogadta e hirt, — mert hiszen különben is csak kényszerülve, a tehetetlenség és védtelenség szomorú helyzetében tűri azokat az állapotokat, amelyeket a husiparosok érthetetlen nagy zsarnoki hatalma teremtett a debreczeni husárral. Az ily esetek, mint a *Böszörményi-féle döghus-árusítás*, alkalmasak arra, hogy a közönség kényszerítse a városi hatóságokat olyan intézkedések megtételére, amelyeknél nem úgy, mint a szerb husnál, első sorban a fogyasztók eddig semmibe sem vett érdekei nyernek egy kis figyelmet.

A jelen esetről, a *Böszörményi döghus-árusítás*nál különösen megjegyzésre érdemesnek találjuk a mi különben mindig okos rendőrségünknek eljárását. Az általunk nyilvánosságra hozott husgazságról a rendőrség már pénteken és szombaton biztos tudomással bírta sőt a szükséges nyomozásokat is elvégezte úgy, hogy minden adat, amelyre szüksége lehetett, a kezében volt. Mégis az esetet, amelyhez a közönségnek — úgy érezzük — van egy kis köze, mert hiszen *Böszörményi Mihály* a döghust is a közönségnek szánta, csak ma látta szükségesnek, hogy ezt a fertelmes és minden maróhugos esetről fontosabb, fölháborítóbb esetet közölje a sajtóval, amikor azt mi már hosszas fáradozás és nyomozás után megállapítottuk és leközlöttük.

Ez az egyik dolog. A másik pedig az, — hogy a rendőrség ma az esetről a következő kommunikét adta ki:

Névtelen feljelentésre a rendőrség nyomozást indított a tényállásnak megállapítása végett egy sertéskereskedő és hentes ellen azért, mert a közfogyasztásra — a följelentés szerint — döghust használtak fel.

A nyomozat annyit állapított meg, — hogy *Böszörményi Mihály* sertéskereskedő néhány disznóját leszurta, husát kolbásznak készítve felfüstöltette. *Miskolczi István* hentesel. Miután az állatorvosi vélemény azt a fogyasztásra károsnak tartja és így az alól elvonandóknak javasolta, a rendőrség elkobozta, megsemmisítette ez élelmiszereket, s több rendbeli kihágás miatt *Böszörményi Mihály* ellen az eljárást megindította és rendőrbírói uton ítéli el.

A rendőrségi kommuniké tehát azt mondja, hogy a „nyomozat annyit állapított meg, hogy *Böszörményi Mihály* sertéskereskedő néhány disznóját leszurta, husát kolbásznak készítve felfüstöltette” stb. Nem akarunk e helyütt cáfolni és kijelentjük, hogy a rendőr-

ségnek jóhiszeműségéről és meg vagyunk győződve arról, hogy a leglelkiesmeretesebb nyomozást végzi, de mégis meg kell állapítanunk a következőket:

A nyomzás során csak olyat állapíthatott meg az e kérdésben laikus rendőrség, amit a szakértők találtak és megállapítottak. A nyomozat tehát nem „annyit állapított meg, hogy *Böszörményi Mihály* sertéskereskedő néhány disznóját leszurta, husát kolbásznak készítve felfüstölte”, hanem egyebet, azt, amit mi is megirtunk, hogy *Böszörményinél* döghust találtak. Mődunkban volt ugyanis a szakértői jelentés ide vonatkozó részéről közvetlen tudomást szerezni. E jelentés szerint pedig a szakértői szemle eredménye nem az, hogy a sertéseket leszurták, hanem elsősorban az, hogy a *Böszörményi Mihálnál* talált husok elhullott sertésekből, hullákból, magyarul dögökből származnak. Ezenkívül pedig nemcsak azt kellett és lehetett megállapítani, hogy néhány sertés husából készült kolbászt füstöltetett *Böszörményi Mihály*, hanem hogy tizenegy sertésnek hollétéről és felhasználásáról nem tudott a bünyös hentes számot adni.

Hogy különben nem kényszerűsúráról van szó e bünyesben, bizonyítja az is, hogy *Böszörményinek*, mint iparigazolvánnyal bíró hentesnek joga lett volna a beteg sertéseket is levágni s husukat forgalomba hozni hatósági engedély után. De éppen az, hogy *Böszörményi* eltitkolta a sertés hust s azt elrejtette, bizonyítja rosszhiszeműségét és azt, — hogy a sertések igen is elhullottak s ezeknek döghusa került legnagyobb részt a szegény csa tornázási munkások ételmezésére.

Az eljárás különben folyik és meg kell jegyeznünk, hogy a bünyös ellen nemcsak a rendőrség jár el, hanem amint azt megirtuk, az ügyészség is megindította az eljárást.

HIREK

— **A király és a kis fiu.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Hazai Samu honvédelmi miniszter legutóbbi ischli audienciája után a király nevetve mesélt el egy esetet, amely vele aznap történt az ischli erdőszéknél. A király vadászás közben rálőtt egy szarvasra, amely megsebesült ugyan, de még volt annyi ereje, hogy elfuthasson az ősz vadász elől. A király egy kis gyermeket látott meg a közelben és rászólt, hogy fusson el az erdőszéktől, ki majd tovább üldözi a szarvast. Az erdőszéknél csakugyan megtalálta a sebesült vadat és ennek öröme a király meghagyta neki, hogy ajándékozza meg a kisfiúval. Az erdőszéknél három koronát adott át a gyerekeknek, aki soha ekkora pénzt a kezében nem tartott és szájtáva csudálta a fényes pénzdarabokat. A király éppen fel akart ülni a kocsijára, mikor az erdőszéknél figyelmeztette a gyereket, hogy talán mégis illenék megköszönni a király ajándékát. — Több sem kellett a fiúnak, odaszaladt a király kocsijához, kezét csókolta neki és hangosan így szólt:

— Köszönöm császár ur!

A király nevetve veregette meg a gyereket fejét és még akkor is nevetett, a mikor ezt az esetet a honvédelmi miniszternek elmesélte.

— **Az adótárgyalások elhalasztása.** — *Ternovszky Alajos* királyi pénzügyigazgató ma értesítette a városi adóügyi osztályt, hogy a III. osztályu kereseti adók kivételére hirdetett tárgyalásokat a debreczeni csata emlékére rendezni szokott ünnepekre tekintettel nem augusztus 2-án, hanem augusztus 3-án kezdik meg s így a következő napokra kitűzött tárgyalásokat is egy nappal később tartják meg.

— **A vidéki hírlapírás gyászja.** Aradról táviratozzák: *Tiszi Lajos*, aki ötven éven át volt újságíró, ma 75 éves korában Aradon meghalt. A kiváló újságíró politikai és tárcacikkeiről volt híres. Mint nemzetiségi vidéken működő újságíró erős küzdelmet vívott a magyarság érdekében. Halála úgy aradon, mint az országban mély részvételt keltett.

— **A munkásbiztosítási választott bíróság köréből.** Az igazságügyminiszter *Dávid István* dr. debreceni törvényszéki bírót a debreceni munkásbiztosítási választott bíróság helyettes elnökévé három év tartamára kinevezte.

— **Junius meghalt.** Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy *Zilahi Kiss Béla*, aki *Junius* néven írt történelmi tárgyú tárcacikkeket és tanulmányokat, mint őszinte részvétellel értesülünk, meghalt Gödöllőn. Hirtelen támadt tüdővérzés ölte meg. *Junius* nagy készséget, stílusérzéklet és tudást hozott magával az írói pályára. Főképp történelmi dolgozataival keltett feltűnést és szerzett méltán megbecsült nevet.

— **Az obstrukció ellen.** Szekszárdról táviratozzák: Tolnamegye közgyűlése ma óriási többséggel kimondta, hogy az obstrukciót elítéli.

— **Megszűnt Debrecenben az állategészségügyi zárlat.** A városi állatorvos már betérjesztette nagy horderejű jelentését, amely szerint a debreceni II. V. VI. állategészségügyi kerületben a ragadós száj és körömfájás, a VIII. állategészségügyi kerületben pedig a sertésvész megszűnt és így Debrecen területét most a zárlat alól föl lehet oldani. Ennek nagyjelentőségű következménye az, hogy hétfőn már a sertés-nyírást, kedden pedig az állatvásárt már meg fogják nyitni, ami talán, ha a husiparosok is akarják, befolyással lehet a husárok kedvező alakulására is.

— **Halálozás.** Hajduböszörményből jelentik: *Weszprémy Barna* járási szolgabíró leánya tegnap *Bártfán* meghalt. A halottat a család hazahozatja, ahol a családi sírboltban temetik el.

— **Koszoru megváltás.** Özvegy *Berger Henrikné* halála alkalmából koszoru megváltás címén *Krausz Mór* 20 korona, — *Bodnár Miksa* 10 koronát küldött az izraeli Jótékony Nőegyesület szegényeinek. Az adományért köszönetet mond dr. *Balkányi Miklósné* az egyesület elnöknője.

— **Nagy tűz a Pallag-pusztán.** A *Pallagonma Horváth András* bérlőnél az asztagba rakott rozs kigyuladt s mintegy 600 kereszt elégett. A kár hatezer korona, amely biztosítás útján megtérül.

— **Árverések a városnál.** Ma tartották meg a városházán több házának bérbeadására és a *Perge-féle* földnek eladására vonatkozó árverést. A földet *Kövendy Domonkos* vette meg 2500 koronáért, míg a bérleteket a kikiáltási áron adták ki.

— **Jóváhagyott határozatok.** A belügyminiszter ma értesítette a tanácsot, hogy a *Petzkó Ernőné Szent Anna-utcai* és *Ekli József péterfia-utcai* házának megvételére vonatkozó határozatokat jóváhagyta.

— **Kisiparosok társasvacsorája.** A debreceni kisiparosok egyesülete július hónap 30-án, vasárnap este 8 órakor az Angol Királynő éttermében társas vacsorát rendez, közben kabaré, vacsora után pedig tánc lesz.

— **Steinheilmé leánya férjhez ment.** Párisból táviratozzák: Tegnap délután teljes csöndben és szűk családi körben ilte meg

Legjobb a Békési Róza „Csikós” szappana.

esküvőjét Steinheil Márta és Del Perugia Rafael festőművész. Az újságok elől is eltitkolták az esküvő idejét, mert Steinheilné az emlékezetes törvényszéki tárgyalás óta teljesen elzárkózott a világtól. Leányát, a szőke Mártát, kin annyira megesett az esküdtes szíve, hogy az ő jövőjéért aggódva, irgalmat gyakorolt anyja iránt, a fölmentés után az Angolkisasszonyok klastromában nevelkedett, anyja pedig Páris egy külvárosában vett szerény lakást. De alig hogy megtudták, kicsoda a titokzatos, a világtól elvonult asszony, nem volt maradása és más külvárosba kellett költözködni. A zárdából kikerülve, Márta visszatért anyjához. Attól fogva sem közlekedtek senkivel, csak egy fiatal festő volt számukra kivétel, De Perugia Rafael, aki még a szomorú végű Steinheil életében bejáratos volt házukhoz és nem hagyta el az asszonyt a megpróbáltatás napjaiban sem.

— **Fodrászok szakiskolája.** A debreceni borbély és fodrászsegédek szervező bizottsága e hó 27-én csütörtökön este 9 órakor a Gömöri-féle Kispipa vendéglőben értekezletet tart, melyen a tervbe vett fodrász-szakiskola ügyét beszélik meg.

— **A kolera.** Szerajevóból táviratozzák: Boccheban tizenkét koleraeset fordult elő és Gravozában egy vártüzer közatonán konstatálták az ázsiai kolera.

Üszküb, július 26. Ipekben rémesen dühöng a kolera. Eddig 17 ember halt meg. A várost bekerítették, senkit sem bocsátanak ki.

Róma, július 26. Az idej nagy hadgyakorlatokat, amelyeket az osztrák határon terveztek, egészségügyi okokból elhalasztotta a kormány.

Páris, július 26. Montpellierben nagy a rémület. Hivatalosan is konstatálták, hogy fellépett az ázsiai kolera. Ma azt táviratozzák onnan, hogy több koleraeset halálos kimenetelű volt.

— **Szerencsétlenül járt turisták.** Maramaroszigetről jelentik, hogy a Gutin egyik szakadékaiban két eszméletlen fiatalemberre akadtak. Mind a ketten meg voltak sérülve. A hegy megmászása közben érte őket az este, eltévedtek a sötétben s így estek le. Személyazonosságukat még nem tudták megállapítani, mert semmiféle írást nem találtak náluk. A kassai kórházba vitték be őket, ahol megállapították, hogy nem veszedelmes az állapotuk.

— **Bokányi s az ellentüntető.** Budapesti tudósítónk jelenti: A minap, amikor a szocialisták első tüntető sétájukat rendezték az Andrássy-úton, Salamon Dezső ügyvédjelölt, aki három barátjával ott sétált, a következőket mondta:

— Ha ezek itt mind leszavaznának egytől-egyig, még akkor sem jönne be egyetlen szocialista képviselő se a parlamentbe.

A megjegyzést hallotta Bokányi Dezső is, aki az ügyvédjelölt felé fordult.

— Ez tény, — mondotta — hogy kevesen vagyunk, de arra mégis elegendő, hogy négy ilyen kölyköt megtanítsunk.

Szölt és egy kisse megrázta az ügyvédjelöltet, aki följelentette Bokányit a rendőrségen. Ebben az ügyben ma délelőtt volt a tárgyalás a hatodik kerületi kapitányságon. Bokányi beismerte, hogy megintette Salamont, de így védekezett:

— Csak azért voltam kénytelen inzultálni én, hogy ezzel elkerüljek egy nagy botrányt. Ha én magam nem végzek vele, akkor a munkások rárohannak és meglincselik a sértegetőt. Tehát csupán azért inzultáltam, mert féltem, hogy megzavarják a rendet s elejét akartam venni minden nagyobb botránynak.

A kapitányság tekintetbe vette Bokányi védekezését és tíz korona pénzbüntetésre ítélte, de ezt a büntetést is felüggesztette.

— **A szerelmes leány boszúja.** Keszthelyről jelentik, hogy Szabó Mária 18 éves leány revolverrel lelőtte Sipkovics Dénes 24 éves sergényi legényt, aki azonnal meghalt. A legény házassági ígérettel elcsábította és szívenbe hozta a leányt, a ki tegnap arra kérte, hogy tegye jóvá hibáját. —

Sipkovics durván elutasította, mire a szerencsétlen leány lelőtte a csábitót.

— **Lángban álló község.** Késmárkról táviratozzák: A szomszédos Durand község az éjszaka kigyulladt és eddig 42 ház, az evangélikus templom és egy csomó gazdasági épület pusztult el. A tűz a jelek után itélve gyújtogatásból keletkezett.

— **Birkózás a királytigrissel.** Idegrázó, izgalmas jelenetnek voltak tanúi a múlt héten a Sidoli-cirkusz látogatói Zürichben. — Jelenleg ott mutogatja idomított tigriseit Henricksen Henrik ismert állatszeliidítő. — Produkciója végével, mikor a többi állatait már kiengedte, egy óriástigrist vezet be a ketreche, a legnagyobb, legerősebb tigris, melyet eddig mutogattak. A pompás, nagy állattal mutatványt nem végez a szeliidítő, mert Cézár (ez a neve) erejének tudatában nem tanulékony. Ez alkalommal Cézár a szokottnál is vadabb volt, nem akart bejönni és amikor Henricksen az ostorral rácsapott, a szeliidítőre támadt. Valóságos birkózás volt a szeliidítő és tigris között, a melyben Henricksen, néhány sebből vérezve, győztes maradt, sikerült a hatalmas állatot magáról lerázni. A közönség egy része rémülten menekült a cikuszából, a kevésbé idegesek visszafojtott lélekzettel lesték a rémséges birkózás végét és lelkes ünneplésben részesítették a megmenekült győztes Henricksent.

Menyasszonyi selyem métere K. 1.85-től minden színben. — Bérmentve és már elvámolva a házhoz szálljuk. Gazdag mintaválasztékot küldünk. Selyem-ár Henneberg Zürich.

Régi elsörendű vászon- és fehérmű üzlet Kardos László Kossuth-utca 9. Menyasszonyi kelengye. Férfi kelengye. Gyermekkelengye.

— **Modern falhéképekben állandó újdonságok** Thaisz Arthur papíráruházában.

— **Törlesztéses kölcsönök 6—10 évre** házak, földekre, valamint építkezésekhez olcsó és előnyös feltételek mellett a Kereskedők és Iparosok Hitelszöv.-nél, Csapó-u. 1. szám.

— **Könyvelésben jártas leány,** üzletben azonnal felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Megnyílt a GLÜCKEDE

ujjonnan berendezett
cipő-, kalap- és uridivat üzlete
a debreczeni első takaréknál új épületében.
Figyelmes kiszolgálás. Olcsó szabott árak.
Telefon 602.

KÖZGAZDASÁG.

Terménytőzsde.

Schwarz E. debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1911. július 26.

Készáru 5 drágább.	
1911. októberi buza	10.80 —
1912. ápr. buza	11.05 —
1911. októberi rozs	8.84 —
1911. májusi zab	— — —
1911. októberi zab	7.89 —
1911. jul. tengeri	— — —
1911. aug. tengeri	7.82 —
1912. máj. tengeri	7.0 —
1912. áprilisi tengeri	— — —

Pontos zsebcrák Halász Nándor

ujjonnan berendezett arany, ezüst, ékszer, óra üzlete
a Debreczeni Első Takaréknál új épületében.

Butorcsarnok megnyílt

Hunyadi utca 17. szám
(Demetrovics-palotában.)

A csarnokban eladott műbutorokért

Kovács Gyula

műbutorgyáros 2 évi jótállást vállal.

Regény-csarnok.

FEHÉR FALAK.

REGÉNY.

Írta: MAX PEMBERTON.

Fordította: Szebenyei József.

(Folytatás.)

Beszéltek neki hidegről, melegről, a barát beszélt térről és nyárról is. az aranykálásról és a hóborította mezőkről. de ma éjjel Jura nem sokat gondolt a jelentőségükkel. A hideg levegő megértette vele hirtelen és félelmet ébresztette benne. Ez a vágató szél, ha a karjaiba kapná és lesodorná a mélybe . .

Eszébe jutottak a mesék viharokról és fürgetegekről és neki ezek ellen nem adtak fegyvert. A fal mellé huzódott, mert nem akarta próbálni, hogy a szél megremegteti-e megint, de mintha elcsendesedett volna és enyhén hullámozott csak ezután. Jura bátorsága visszatért.

Bolond is volna, ha félne. Anna anyó nem engedte volna az útjára, ha valami veszélytől féltette volna. És nem megmondta neki, hogy se maz uton, sem a kastélyban bántódása nem esik. E lépcsők utolsóit dobogó szívvel, csillogó szemekkel mászta meg és mikor a hegyoldalban szabadba került, leborult és megcsókolta a földet.

Bölcs volt Anna, hogy éjjel és nem nappal küldte fel a fiát. Lassan szokja meg a szemé a fényt, a napvilágot. Ő, aki a világról való volt, bár sohase merte volna kinyitni a szemét a fényes napon és ment volna vissza a sötétbe, sietve a fényesség elől. De ez az éjszakai csodálatos fény megbabonázta.

A holdfényes hegycsucok, a csillagok és a fénylő, csillogó hó mindenütt, elragadó volt. Távolról apró fények látszóttak a városi villogó pontocskák, ahol a munkások laktak, éltek, mulattak. Pgy érezte, hogy az egész világ a lába előtt hever. Ő a mester, a többiek mind csak szolgák.

Ilyen gondolatok kergették egymást Jura agyában, amint a fagyos földön térdelt és imádvá hajtotta meg a fejét. Az izgalmaktól nem is érezte a hideg szelet, a fagyot és nem vette észre, hogy meleg pára száll fel a lélekzete nyomán. Egy tölgyfát látott maga előtt és figyelmesen vizsgálta a leveleit, hogy olya nok-e, mint az ő könyvében, amelyben festve vannak a fák levelei.

Távolról egy falusi templom-tornyának az árnyvonalait látta, de nem értette me, mire való, mert olyan hegyes és hogy van, hogy nem esik le. A végtelen nagy ég, a millió csillagával meghatotta vételetlenül. Szinte vágyott fel a csillagok közé, a sötétségtől mérhetetlen messzeségbe, hogy sohase legyen többé része benne. Az Isten hatalma után vágyott oly féktelen vágyakozással, ami meghaladt minden emberi képzeletet.

A kastély tornyán az óra ütni kezdett és ez felébresztette Jurát az álmodozásaiból. — Imádkozta az Istent, de szolgálni az embereket kell. Az a feladat, amit vállalt, nem itt a hegyoldalban vár megoldásra, hanem ott lenni a kastélyban, annak az asszonynak a szobájában. Szemtő-szembe vele és azoktól, akik őt szolgálják.

(Folyt. köv.)

Bérbe adandó

egészben, vagy kisebb helyisé-
gekre osztva

a **Bankgyesület részvénytársaság**
Piacz-utca 72. sz. alatt

jelenlegi üzlethelyisége,

minthogy az intézet f. évi augusz-
tus 1-től kezdve ugyanazon épület
első emeletére helyezi át irodáját.

Értekezhetni

a bank helyiségében

a hivatalos órák alatt.

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

A tavaszi és nyári idényre
a legmegbízhatóbb elsőrangú gyá-
róból, szabadalmazott

jégszokrényeket,

önműködő fagyaltgépeket, legjobb mi-
nőségű szódavíz készülékeket. Tükrö-
zött kerti golyókat, Sodrony borítékat
és szabadalmazott legjobb befűző üve-
geket, a legnagyobb választékban és
legjutányosabb árak mellett ajánl

Kaszanyitzky Endre

üveg, porcellán, lámpa, háztartási s
díszárak nagykereskedése

Debreczen, Piacz-u 57-ik szám.

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

Női és gyermek kalapokat

mélyen leszállított árban bocsátom a n.
é. hölgyközönség rendelkezésére.

Schimmer Mórné

női kalap divatterme **Hatvan-u. 12.**

Nagyobb hivatalos helyiség Szövetkezetnek

igen alkalmas helyen jutányos
bérért

f. é. november 1-re kiadó.

Értekezhetni a Debreczeni
Ipar és Kereskedelmi Banknál.

Málnát veszek

minden mennyiségben.

Biztos ajánlatok kéretnek: Ev.
Fartstbestellung **Carinthia**, Frei-
bach-Kärnten.

László Zsigmond
ÁLLATORVOSI
RENDELŐ IRODÁJA
Rákóczi-utca 3. sz.

Reichmann Divatáruházában

Előre haladott idény miatt **mélyen leszállított**

árakban kaphatók:

Selyem jouponok	4.75 kr.
Cloth alsó szoknyák	—98 „
Vászon alsó szoknyák	1.65 „
Csipke blousok	—98 „
Francia grenadinok egyszín	—65 „
Madeira himzett batistok	—43 „
Szines ruha vásznak	—39 „
Francia gyapju és mosó delainok, szövetek, selymek, csipkek, rövid, diszműárak, harisnyák.	

Zsáknór övök minden szilaben 1 forint.

Férfi-, női- és gyermek fehérneműek.

Gyermek ruhák minden kivételben óriási választék.

Valódi Francia reform tűzők.

Piacz-utca 85. Royal szállodával szemben.

A „Gyöngyvirág Crème“

az arckrémek gyöngye!

Szeplő, májfoltok, pattanások s
bőrbajok ellen kiváló jó szer. Si-
kává, lehérré és üdítő teszi az
arcbőrt! Sem higanyt, sem ólmot
nem tartalmaz. A nappalra való
krém nem zsiroz, míg az éjjelre
való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszertárában,
DEBRECZEN.

Értesítés.

A nagyérdemű közönség szives tudomására
hozom, hogy

butor üzletemet

az utcai helyiségből ugyanazon háznak hol eddig
is volt Piacz utca 41. sz. Dr Ujfaluassy-ház udvari
helyiségébe helyeztem be, hol is óriási választé-
teket tartok mindenféle stílusú asztalos és kárpitós
butorokból. Teljes mennyasszonyi kelengyék azonnal
készben. Tisztességes és pontos kiszolgálás.

Varga József butorkereskedő, asztalos, kár-
pitós és díszítő műhely **Deb-
reczen, Piacz 44. az udvarban. Telefon 377.**

Nagymagyaralföldi Bank

Részvénytársaság

DEBRECZEN, Piacz u. 73. sz. a.

Elfogad

betéteket

takarékkönyvekre és folyószám-
lára s állandó jellegű betétek
után

5%

kamatot fizet. Ezenkívül az
intézet fizeti a betét kamat-
adót is.

Kiadó lakások és boltok.

A Takarékos és Hitelintézet Piacz- és
Csapó-utca sarkán levő bérházában kiadók:

1. 5 szobás első emeleti utcai modern
sarok lakás (hivatalnak, vagy magán lakás-
nak) **minden órában kiadó.**

2. 3 szobás első emeleti a Főterre néző
modern lakás **1912. május 1-től.**

3. Három bolti helyiség a Főterre **1911.
november 1-től.**

Értekezhetni a Takarékos és Hitelinté-
zetnél a hivatalos órák alatt.

Házlebontás.

Piacz-utca 34. sz. alatti házunkat augusztus első
napjaiban lebontatni akarjuk.

Felhívjuk az erre pályázni akarókat, hogy rész-
letes ajánlatukat (mennyiért végzik a lebontást és
anyagok elhordását és mennyiért hajlandók az ott ta-
lálható anyagokat, portalét stb. átvenni) írásban 3 nap
alatt hozzánk benyújtani sziveskedjenek.

Hegedüs és Sándor

Kossuth Lajos-utca 11.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

Ki venne nőül 20 éves csinos, teljesen egyedül álló árva leányt 400,000 kor. vagyonnal? Csakis komoly ajánlkozók (ha vagyontalanok is) irjanak e címre: **Fides, Berlin 18.** (Deutschland.)

Barna 20 éves urileány, feltétlen uriember ismeretségét keresi, akif kitünően szórakoztatna „A kis hamis” jelígre irjanak a kiadóba.

Azt hiszi talán, hogy az én megkoczkáztott pár szavam is hecz volt? téved, 22-re emlékszik? M.

„Flirt” Kérem, csak mindig drót nélküli telefonon fogunk beszélni?

Mignon jelígre könyvelőnek levele van a kiadóhivatalban.

„Jobb később mint soha”, „Kis hamis” jelígre levél van a kiadóban.

Betöltendő.

Egy tanuló felvétetik Eélegyházy János főszekereskedésében Piacz és Miklós-utca sarok.

Műasztalos tanulók fizetéssel felvétetnek. Kovács Gyula, Darabos-utca 17.

Fiatal segéd fölvetetik a Fővárosi Bazárban Simonffy-u. 1.

Lakatos tanulók fizetéssel felvétetnek Bárányánál, Piac-utca 66. szám.

Gyermektelen házmester pár kerestetik Iskola-u. 8.

Kőműves munkavezetőt, ki szakmáját teljesen tudja és nagy gyakorlata van, keres Bisotaka építész.

Egy 15-16 éves fiu szolgának azonnal felvétetik Neumann M. cs. és kir. udvari és kamarai szállító, Piacz-utca 51.

Tanoncz kitünő mesterséghez felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Gyakorlot gépirónó, jóírással irodába állást keres. Cime a kiadóba.

Nyomdásztanoncz, ki 14 életévét betöltötte és két középiskolát végzett, felvétetik Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piacz-u. 49.

Adás-vétel

Házlasszonyok büszkesége egy jól sikerült kávé. Állandóan friss pörkölésű kávé ajánlok, esetleg villanyüzemű kávépörkölő gépen a vevő előtt válogatott kávéfajokból azonnal pörkölve. Deutsch Lajos, Piac-utca 38.

Gőzerővel pörkölt, naponta friss, zamatos kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszer nagykereskedésében, Rózsater 3. Városház-utca 2 Pénzügyi palota.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tülkőr, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Vatódi szegedi édes, nemes és rózsza paprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő nagykereskedésében, Városház-u. 2. Rózsater 3. Pénzügyi-palota.

Legolcsóbban lehet butorokat vásárolni Weisz Gyulánál Széchenyi-utca 19. szám, kényelmes havi részletfizetésre is.

Cséplésre okvetlen vegyen szabadalmazott zsákbecskető készüléket. Többszörösen kiténtetve! Bárányánál, Piac-utca 66. (drbja 10 fill.)

Eladó Acetylen berendezés. Egy jó karban levő Acetylen fejlesztőgép, lámpákkal és csővezetékekkel olcsón eladó. Értekezhetni H.-Böszörményben Dréher sörcsarnok.

A Bueskay kertben 20 hold szőlő egészben vagy kisebb részletekben is eladó. Értekezni lehet Hadházy Dezső hegyközségi felügyelőnél, a helyszínen.

Eladó háznagy. Zápolya-utcán az 5. és 7. számú üres telek, kedvező áron eladó. Értekezhetni Kubinyi Jenő megbízottal Batthány-utca 7. szám.

Retezár-féle Csapó-utca 68. számú háznál egy hentes üzlethelyiség felszereléssel kiadó. Csillag-utca 104. számú ház eladó. Értekezni lehet Busi-u. 17.

Hajduböszörményben 3 lakóház 500-700 négyszögöl udvarával, Vámospércsen egy 40 holdas tagbirtok, melyben 7 és 1/2 katasztrális hold szőlő van és egy 19 holdas tagbirtok a bojai dűlőben örök áron eladó. Venni szándékozók értekezhetnek Bódogh Zsigmond debreczeni lakosnál, Varga-utca 43. sz. alatt.

Eladó egy új, alig használt selyem ruha. Czim a kiadóba megtudható.

Lakás.

József kir. herceg-utca 14. szám alatt 4 szobás udvari lakás kiadó. Villanyvilágítás. Ugyanott nagy pinceraktár.

Forgalmis helyen, piaczhoz közel, szép tágas üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezhetni Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedőnél.

Egy szoba, konyha és kamra és két raktárhelyiség kiadó Jókai-u. 36.

Különféle.

Legszébben tisztít, mos és vasal a Kristály mosóda, Kandia-u. 5.

Arany, ezüst és ékszer munkákat a legolcsóbban készít Tuschák Vilmos ékszerész Halköz 4. sz.

Weisz Ferencz épület és mű-butor asztalos József-kr.-h.-u. 60. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkákat elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban.

Előleges értesítés.

A debreczeni Vas és Rézbutorgyár részvénytársaság Ispotály laposon levő saját gyártelepét legújabb vivmányu gépekkel felszerelt butormárványiparral bővít ki és a Belga, Olasz, Francia és Magyar I. rendű nyers márvány fajok megérkezése után üzembe helyezi.

Egyben a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlja immár általánosan elismert és többszörösen kiténtetett vas és rézbutor gyártmányait, a melyek **mindegyike országok czimkéjével van elátva.**

Beszerezhetők minden nagyobb butor és vaskereskedőnél, ennek hiányában pedig saját telephelyén levő raktárukból a legmérsékeltbb gyári áráért.

Donogán és Somossy DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Fürdő köpenyek, Uszó ruhák,
Kalapok, Papuesok, Triko és
Pique paplanok
nagy választékban!

Simonffy- utca 55.	Ruhafestő.	Széchenyi- utca 6.
GÖZMOSÓ.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Ágytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	Vegy-tisztító.	Verbőczy- utca 14.

Kalap-Vásár!!!

5000 Női és Leánykalapok diszitve és diszitetlen minden elfogadó árban lesznek eladva!

Rózsza, Kistemplom-bazár.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben